

**LUMEA DIGITALĂ.
CE TREBUIE SĂ ȘTII CA...**

ORA DE NET

Salvați Copiii
Save the Children România

ADOLESCENT

Sunt liber pe net!

... sau sunt oare?

Online-ul, locul nostru cel de toate zilele...
spațiu grozav pentru distracție, informare,
evoluție și cunoașterea unor prieteni noi.
Merită să ne bucurăm la maxim de beneficiile lui!

Dacă ești și tu ca mine, cel mai probabil...

...ai cont de Instagram și Facebook și intri online de plictiseală
așteptând ca ceva interesant să apară și să te scoată din rutină

...postezi poze, faci selfie-uri și îți dai
tag în locurile în care mergi

...ai văzut lucruri online care te-au făcut să visezi
cu ochii deschiși cum ar fi să trăiești o viață mai
ceva ca în filmele romantice sau de acțiune

și, în același timp,

...ai ajuns să vorbești online cu cel puțin o persoană cu
care să nu fi avut nicio conversație față în față

...ai văzut și chestii online care păreau
că sunt o maaare păcăleală!

Pe net orice scenariu e posibil și acum, după ceva ani de
când „navighez”, trebuie să recunosc că am descoperit din
experiența personală că „nu tot ce zboară se mănâncă”.

Deși rețelele de socializare sunt un loc de întâlnire între
prieteni, rude și alte persoane cu interese comune, este și un
potențial spațiu în care agresorii încearcă să atragă victime.

Hai să îți povestesc despre experiența mea...

Primul cont pe o rețea de socializare mi l-am creat împreună cu părinții când eram mic. Stăteau cu mine să vadă ce fac până când au înțeles că nici eu nu am chef să intru în belele și că orice ar fi să găsesc nasol, o să le spun despre asta.

Ei bine acum sunt deja la al treilea cont, pe primele două a trebuit să le închid că mi-au fost sparte și nu le-am putut recupera. Nu am dat prea mare importanță situației până când mi-au spus prietenii că primesc mesaje de la mine cu tot felul de propuneri indecente. Din fericire, cei apropiați s-au prins repede că nu sunt eu. Alții pe care îi mai aveam în listă, colegi din școală sau prieteni ai prietenilor, nu știu ce au crezut.

Luna trecută am vorbit pentru prima dată la școală despre siguranța noastră online. A venit dirigu' la oră și ne-a arătat niște filmelețe. Din discuția de după am înțeles că merită să îmi pun niște întrebări cu privire la conturile pe rețelele de socializare.

Dacă te tentează și pe tine să faci un exercițiu de genul acesta, mai jos sunt câteva întrebări utile. Bineînțeles, lista nu e completă - poți să adaugi și altele care ți se par importante.

- ❓ Ce am acceptat deja prin crearea contului pe această rețea de socializare?

Da, știu că nu avem chef să citim Termenii și condițiile când ne facem cont dar măcar așa, de curiozitate, poți să citești acum. Eu am aflat cu uimire că practic prin acea bifă „De acord” am spus că e ok ca dezvoltatorii să aibă acces la contactele mele, mesaje, cameră foto, microfon și istoric conversații. Wow...!

- ❓ Ce înseamnă „Setările de confidențialitate” și unde le găsesc?

Știam că pot să setez contul public sau privat și să adaptez setările de confidențialitate pentru fiecare postare, dar nu am folosit niciodată aceste opțiuni. Fiecare rețea de socializare oferă aceste variante și a fost interesant să văd că am atât de mult control cu privire la ce apare pe profilul meu. A fost și o ocazie bună să să șterg o parte dintre postările din trecut ce nu mai vreau să apară.

- ❓ Îi cunosc pe oamenii din lista mea de prieteni?

Câteodată poți să stai liniștit că ți-ai făcut profilul privat însă dacă accepți tot felul de necunoscuți în listă sau prieteni ai prietenilor, atunci e ca și când l-ai avea public. Nu e mare diferență. Poți alege cum vrei tu, dar ține

minte că odată ce o poză sau o informație este postată sau trimisă cuiva, conținutul scapă din controlul nostru. Poza poate fi salvată, modificată, trimisă altcuiva sau chiar postată pe Internet unde o poate vedea oricine.

? Știi ce am de făcut când mă deranjează cineva? Sau când văd postat ceva ofensiv, dăunător sau ilegal?

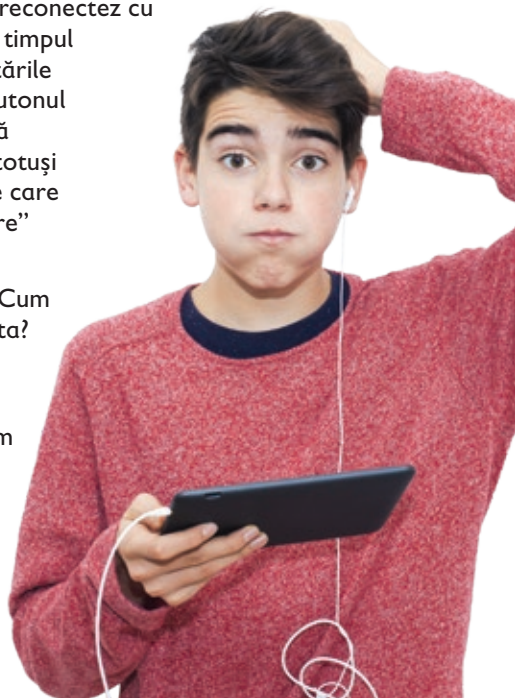
Asta chiar nu știam că pot face. Mi se părea că dacă ignor și încerc să uit e suficient pentru că oricum nu am eu vreo putere. Acum realizez că dacă toți gândim așa, rețeaua asta comună la care toți contribuim și o numim Internet, va fi din ce în ce mai plină de „gunoi”. Eu, tu, putem să oprim conversațiile cu alții atunci când nu ne mai simțim confortabil, putem să ștergem pe cineva din listă de prieteni, putem să folosim opțiunea de blocare sau de raportare a contului respectiv. Ai detalii despre asta în secțiunea Opțiuni de siguranță pe orice rețea de socializare. Aruncă acum o privire să vezi cum poți acționa. Sau și mai ușor, scrie-le celor de la Ora de Net, îi găsești aici: <https://oradenet.salvaticopiii.ro/ctrl-ajutor>.

? Cum pot să îmi șterg contul de pe o rețea de socializare?

Aici am fost surprins să aflu că, de fapt, rețele sociale te îndeamnă să „îți dezactivezi” contul, mai degrabă decât să îl ștergi cu totul. Asta înseamnă că dacă peste ceva timp îl vreau înapoi, mă reconectez cu datele mele și e totul așa cum l-am lăsat. În timpul acesta poate fi în continuare indexat în căutările online. Dacă totuși vreau să îl șterg, apăs butonul de ștergere și trebuie să nu mai încerc să mă reconectez pe el 30 de zile. În cazul în care totuși o fac, ștergerea este anulată. Informează-te care este diferența între „dezactivare” și „ștergere” și alege ce ți se potrivește cel mai bine.

? Oare de ce sunt siteurile gratuite? Cum funcționează mai exact treaba asta?

Ei bine, prima revelație. Nu e gratuit deloc! Doar că nu plătim cu bani. Plătim însă cu datele noastre personale. Pe net, toți suntem ținta publicității, uneori explicit, alteori prea puțin evident. Mai exact, dezvoltatorii siteurilor și aplicațiilor colectează nu doar date personale ale utilizatorilor săi,

LUMEA DIGITALĂ. CE TREBUIE SĂ ȘTII CA...

---

precum vârstă, nivelul de educație, tipul de relație pe care persoana îl are, locul său de muncă, orientarea sa politică sau religioasă, ci și informații legate de interesele, preferințele și hobbyurile lor. Chiar dacă anumiți utilizatorii aleg să nu împărtășească aceste informații atunci când își creează un profil, activitatea și interacțiunea pe care o au pe rețeaua socială permite algoritmilor de inteligență artificială să intuiască aceste lucruri despre utilizatorii săi.

Acest tip de informații și unelte sunt extrem de prețioase pentru agențiile de publicitate și companiile care cumpără spațiu publicitar pe acea rețea pentru că pot să adreseze reclame exact grupului țintă pe care îl vizează. Mai mult decât atât, pot crea mesaje care au o probabilitate mai mare să atragă atenția și cel care primește o reclamă atât de potrivită pentru el devine inconștient mai dispus să cumpere produsul sau serviciul respectiv.

Modelul acesta de afaceri este folosit de toate marile firme de IT. Asta explică faptul că deși două persoane intră de pe conturile lor pe același site, totuși nu văd același lucru, felul în care arată pagina și reclamele sunt diferite.

Câteva concluzii la care am ajuns:

- Nu zic să nu mai folosim rețelele de socializare că doar suntem toți acolo și au o mulțime de avantaje, însă e important să înțelegem că indiferent cum pare la prima vedere, netul este un spațiu public și conținutul de pe telefonul meu nu e chiar „personal”.
- E firesc la vârsta noastră să vrem să cunoaștem persoane noi, să explorăm necunoscutul, să luăm în serios orice ni se întâmplă, să vrem să ne exprimăm creativ și să aparținem unei comunități... și netul ne aduce toate astea împreună, de asta e așa tentant. Ce îmi propun eu e să aleg inteligent și cât mai conștient cum îmi investesc timpul și energia acolo.
- După ce am aflat toate astea, parcă a dispărut iluzia vieții perfecte pe care o înfățișează toată lumea pe net. Foarte des ajungeam să cred că sunt singurul om de pe lumea asta care se plictisește. De fapt, fiecare postează pozele în care pare că viața sa este extraordinară, dar toți trecem prin suișuri și coborâșuri și asta e ok, așa e viața. Cum aș putea să mai simt bucurie dacă nu am simțit și tristețe, frică sau frustrare.

- E în puterea noastră să identificăm care sunt nevoile noastre reale atunci când intrăm online, să decidem cum și cât îl folosim, cu cine interacționăm și ce conținut accesăm. Până la urmă e vorba de un soi de igienă personală - să aleg ce permit să intre în mintea și starea mea.
- Chiar dacă mi se pare că sunt liber, că folosesc cât și cum vreau internetul, m-am prins acum că numai libertate nu e asta când eu practic verific de sute de ori telefonul, stau online ore în șir și la sfârșitul zilei mi se pare că a trecut timpul pe lângă mine și nu m-am ales cu nimic valoros sau care să mă împlinească.
- Am doi colegi care au făcut și ei acest exercițiu și după o săptămână cu toții am ajuns la concluzia că nu mai vrem să facem să „treacă timpul” și să ne lăsăm amorțiți într-o stare de confort, fără prea mult chef de viață și să ne plângem de plictiseală și lipsă de direcție. Așa că am început să ieșim mai des, să facem sport și să ne luăm câteva zile pe lună în care să nu folosim telefonul. I-am spus noi provocarea #NoTechDayOut și deja suntem o gașcă de 8 persoane. În weekend am avut prima ieșire așa și a fost grozav, a trecut altfel timpul și am fost plini de energie.

Pentru noi a fost o experiență faină să cugetăm mai mult la felul în care folosim internetul. Oricum, dacă la un moment dat avem nevoie de ceva susținere, avem la cine să apelăm. Ai o problemă sau curiozitate legată de net? Crezi că ai făcut ceva greșit sau s-a întâmplat ceva ce nu înțelegi? Contactează-i pe prietenii de la Ora de net! Scrie-le pe adresa de email ajutor@oradenet.ro sau intră pe pagina lor de Facebook - **Ora de Net** și dă-le mesaj direct.

Salvați Copiii România este o organizație de utilitate publică, a cărei misiune este aceea de a garanta egalitatea de șanse pentru toți copiii, indiferent de mediul din care aceștia provin, prin utilizarea propriei expertize, precum și prin activități de lobby și advocacy asupra factorilor de decizie și mobilizarea liderilor din societatea civilă.

Salvați Copiii promovează de 30 ani drepturile copilului, în acord cu prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Peste 2.220.000 de copii au fost incluși în programe educative, de protecție și asistență medico-socială, de stimulare a participării lor în acțiuni de promovare și recunoaștere a drepturilor lor.

Salvați Copiii este membru al Save the Children International, cea mai mare organizație independentă din lume de promovare a drepturilor copiilor, care cuprinde 28 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări.

Salvați Copiii
Save the Children România

Secretariatul General

Intr. Ștefan Furtună nr. 3, sector 1,
010899, București, România

telefon: +40 21 316 61 76

e-mail: secretariat@salvaticopiii.ro

web: www.salvaticopiii.ro

Comitatul de Mecanismul pentru
Interconectarea Europei al Uniunii Europene

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a Organizației Salvați Copiii și nu reflectă neapărat opinia Uniunii Europene.